

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 128.

Anden Session.

40de Møde.

Mandagen den 2den December.

(Fortsat).

J. A. Hansen (forts.): Det er altsaa givet, at Controllen, ført af curatores fideicommissi, vil blive bedre, mere betryggende, lettere og vil give en hurtigere Afgjørelsesmaade, end den Control, Justitsministeren skal føre. Men tillige skal jeg gjøre opmærksom paa en anden Omstændighed, som efter min Formening ogsaa taler for, at vedtage mit Ændringsforslag, og det er den, at Justitsministeren siger her videre, at, naar han selv igjen, i Bevillingen til Grev Knuth, har overtaget sig Controllen, saa vil det medføre betydeligt forøget Arbejde, og, siger han, det kunde vise sig nødvendigt af den Grund at forøge Personalet i vedkommende Departement, der da igjen vilde medføre en forøget Udgift for Statskassen til Lønninger. Dersom vi altsaa i Loven vedtog, at den høitagtede Justitsminister skal vedblive at føre Controllen, saa vilde vi rimeligvis i et følgende Finantsforslag faae et Forlangende om, at oprette et nyt Contoir under Justitsministeriet, for at besørge den fornødne Control for Fideicommisserne paa Statens Bekostning, istedetfor at man, ved at antage mit Forslag, vil faae disse 2 curatores fideicommissi lønne paa Fideicommissernes Bekostning. Dette forekommer mig at være det eneste Rette. Paa Grund af samtlige disse Ættringer kan jeg ikke see Andet, end det vilde være rettest, at antage det af mig stillede Forslag; men jeg finder det saameget mere nødvendigt endnu, naar vi hensee til Indholdet af den § 2, som Majoriteten har foreslaaet. Den hele Dpgjørelse af Gjennemsnitsprisen af de sidste 20 Aars Indtægter, den er ifølge dette lagt alene i Besiddernes

Hænder. Den høitagtede Justitsminister skal approbere Planen, naar den er udarbejdet; men han har saa rigtigt gjort opmærksom paa, at det ikke er tilstrækkeligt ved saadanne Leiligheder at have den almindelige Sagkundskab, men at man ogsaa maa have den specielle og locale, som han ikke har. Jeg seer altsaa virkelig ikke, at man har gjort Ret mod vedkommende Fideicommissær ved at lægge Udarbejdelsen af hele denne Plan saaledes ene og alene i Besiddernes Hænder, idet netop Fideicommisset og Besidderen her komme i et omvendt Forhold til hinanden; men Majoriteten vil tillige, at, naar den hele samlede Sum, hvorfor det hele samlede Fæstegods maa sælges, skal fordeles paa hver enkelt af de vedkommende Gaarde, saa skal Fordelingen ikke alene kunne skee efter Hartfornet — da havde man dog en bestemt Norm at gaae ud fra ved Fordelingen — men der skulde ogsaa kunne tages Hensyn til andre Omstændigheder ved de enkelte Gaarde, saaledes at nogle af disse kunne faae en mindre Sum, ifølge deres Hartforn, og andre faae en højere. Denne Fordeling vil man ogsaa have lagt alene i Fideicommissbesiddernes Hænder; men, da nu den ærede Justitsminister, og vi andre vist med ham, troe, at Fideicommissbesidderen, ligesom ethvert andet Menneske, vil gjøre sig Saadant saa fordeelagtigt som muligt, saa kunde det virkelig tænkes, at han kunde, ved Fordelingen af denne Sum, ledes af Betragtninger, som man ikke kan ønske han fulgte, og, for at nævne Exempler, saa kunde der ved de Gaarde, der beboes af ældre Fæstere, og som altsaa snarest kunne ventes at blive fæstleedige, kunde der findes Omstændigheder, der gjorde, at de, ifølge deres Hartforn, ikke kunde taale at bære saameget pr. De Hartforn som de Gaarde, der nylig ere forsynede med unge Fæstere. Det kunde ogsaa tænkes, at der kunde